

RÁMEC NÁRODNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PRO OBDOBÍ 2018–2020

(aktualizovaná verze k 6. dubnu 2020)

Úvod a cíl

Tento Rámec Národního programu Životní prostředí (dále jen „Rámec“) je nadstavbou dokumentu Národní program Životní prostředí. Rámec zavádí prioritní témata, která budou předmětem podpory z Národního programu Životní prostředí (dále jen „NPŽP“) v následujícím tříletém období. Volba prioritních témat se opírá o státní politiku životního prostředí České republiky a reaguje na aktuální potřeby či ohrožení. K jednotlivým prioritním tématům Rámec přiřazuje konkrétní aktivity, které budou v daném období podporovány, a to včetně plánované alokace a orientačního harmonogramu.

Cílem Rámce je poskytnout potenciálním žadatelům o podporu z NPŽP strategický dokument pro střednědobé plánování jejich aktivit a umožnit jim tak kvalitní přípravu jejich záměru.

Prioritní téma: Boj se suchem a kvalita vod

Toto prioritní téma v sobě spojuje dvě hlavní oblasti: adaptační opatření reagující na změnu klimatu, kdy se v uplynulých letech stále více setkáváme s projevy sucha, a opatření na snížení znečištění podzemních a povrchových vod. Jedná se o největší podporovanou oblast s celkovou plánovanou alokací 5,1 mld. Kč ve sledovaném období.

Podporovaná opatření pro boj se suchem se zaměřují především na zajištění dodávek kvalitní pitné vody obyvatelům a na udržitelné hospodaření s vodou. Pro projekty řešící zásobování obyvatel pitnou vodou počítá Rámec s celkovou alokací 600 mil. Kč, díky níž by mělo být nově vybudováno či zregenerováno 500 vodních zdrojů (nejčastěji vrtů). Udržitelné hospodaření s vodou je reprezentováno zejména dotačním programem Dešťovka, který je určen hlavně pro vlastníky a stavebníky rodinných domů. Zde Rámec počítá s jednou kontinuální výzvou s celkovou alokací 340 mil. Kč, což představuje až 6 800 instalovaných systémů pro udržitelné hospodaření se srážkovou vodou u rodinných domů.

Projekty pro snížení znečištění vod částečně navazují na aktivity, které byly financovány z Operačního programu Životní prostředí (dále jen „OPŽP“). Mezi podporovanými aktivitami tak je budování oddílné splaškové kanalizace a související výstavba či intenzifikace čistíren odpadních vod a dále výstavba a dostavba přivaděčů a rozvodných sítí pitné vody. Pro tuto aktivitu se počítá s dvěma výzvami s celkovou alokací 4 200 mil. Kč, tyto prostředky umožní vybudování až 650 km nové kanalizační sítě a výstavbu či rekonstrukci 80 čistíren odpadních vod. Aby bylo možné řešit nevyhovující stav čištění odpadních vod i tam, kde není vhodné použít centrální či semicentrální systém, počítá Rámec

s podporou decentralních systémů pomocí domovních čistíren odpadních vod, které jsou vhodné zejména pro malé obce s roztroušenou zástavbou či pro odlehlé lokality. Na tuto aktivitu je vyčleněno celkem 200 mil. Kč. Z této alokace by mohlo být vybudováno až 1 700 domovních čistíren odpadních vod, jež zajistí spolehlivé čištění odpadních vod pro cca 8 500 obyvatel.

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
Budování a regenerace zdrojů pitné vody pro obce Zajištění průzkumu, návržení a realizace technických prací (např. vrtů) pro rozšíření možnosti zásobování obyvatelstva pitnou vodou a tím zajištění dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství v lokalitách, kde je pitné vody nedostatek nebo kde je pitná voda dodávána v některých ukazatelích v neodpovídající jakosti.	600 mil. Kč	2Q 2018
Udržitelné hospodaření s vodou – program „Dešťovka“ Podpora udržitelného hospodaření s vodou v segmentu obytných budov (rodinné a bytové domy). Podporovány jsou zejména systémy na hospodaření se srážkovou či přečištěnou odpadní vodou.	(240) + 100 mil. Kč	3Q 2018 (kontinuální výzva)
Snížení množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a budování zdrojů pitné vody a vodovodních sítí Výstavba kanalizace za předpokladu existence vyhovující čistírny odpadních vod v aglomeraci. Výstavba kanalizace za předpokladu související výstavby, modernizace a intenzifikace čistírny odpadních vod včetně decentralizovaných řešení likvidace odpadních vod s výjimkou domovních čistíren odpadních vod. Výstavba, modernizace a intenzifikace čistíren odpadních vod. Výstavba a dostavba zdrojů pitné vody, vodovodních přívaděčů a rozvodných sítí včetně souvisejících objektů. <i>Pozn.: V případě podpory výstavby kanalizace je možné podpořit také souběžnou výstavbu vodovodu pro veřejnou potřebu tam, kde neexistuje. Tato aktivita bude podpořena po aktualizaci směrnice MŽP č. 4/2015.</i>	1 700 mil. Kč 2 500 mil. Kč	3Q 2018 3Q 2019
Soustavy domovních čistíren odpadních vod (DČOV)	200 mil. Kč	4Q 2019

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
Prevence či omezení znečištění povrchových a podzemních vod z komunálních zdrojů prostřednictvím realizace soustav DČOV do kapacity 50 EO pro budovy využívané k rodinnému bydlení a budovy ve vlastnictví obce, a to v oblastech, kde není z technického či ekonomického hlediska výhledová možnost připojení nemovitostí ke stokové síti zakončené centrální ČOV.		
	2 400 mil. Kč	2018
	2 700 mil. Kč	2019
	0 mil. Kč	2020
Celková alokace	5 100 mil. Kč	Celkem

Prioritní téma: Životní prostředí v lidských sídlech a zdraví

Toto prioritní téma s celkovou plánovanou alokací téměř 1,7 mld. Kč je zaměřeno na zlepšování životního prostředí v lidských sídlech, městech a obcích, aktivity vhodně doplňují jiné dotační tituly a vycházejí ze zkušeností z předchozích výzev NPŽP. Podporována jsou opatření napříč různými oblastmi, zvláštní důraz je však věnován zlepšování kvality ovzduší prostřednictvím snižování emisí ze stacionárních zdrojů s jednou výzvou za celkem 30 mil. Kč, což umožní snížit emise zápachu či těžkých kovů u cca 10 větších zdrojů znečištění, a zaváděním prostředků udržitelné dopravy – pořizování vozidel s alternativními pohony pro samosprávu, kde jsou naplánovány tři výzvy s celkovou alokací 300 mil. Kč, ze kterých je možné podpořit pořízení 600 osobních elektromobilů a 3 000 vozidel s pohonem na CNG.

Důležitou součástí celkové koncepce je podpora realizace programů na zlepšování kvality ovzduší, zejména pak podpora zajištění nadstandardního čištění komunikací v obcích se zhoršenou kvalitou ovzduší. Na tuto aktivitu je plánována výzva s celkovou alokací 50 mil. Kč. Tato částka umožní zlepšit kvalitu ovzduší v 9 statutárních městech, ve kterých dochází k dlouhodobému překračování denních imisních limitů pro suspendované částice PM₁₀ na více než 10 % jejich území.

Dále se mezi podporované aktivity řadí další rozvoj environmentálního vzdělávání předškolních dětí a žáků základních škol prostřednictvím vybudování přírodních zahrad pro účely EVVO, kdy se počítá s jednou výzvou s alokací 250 mil. Kč. Tato částka umožní realizovat více než 500 nových přírodních zahrad u mateřských či základních škol.

Pro odvrácení akutních rizik je podporována sanace havarijních stavů a nelegálních skladů odpadů tam, kde původce havarijního stavu není znám či neexistuje, případně existuje, avšak nekoná. Na tuto aktivitu

je připravena dlouhodobá kontinuální výzva s vyčleněnou alokací 200 mil. Kč, která pomůže vyřešit až 10 problémových lokalit.

Pro obce ležící na území národních parků je každoročně naplánována výzva s celkovou alokací 600 mil. Kč, ve které je podporováno široké spektrum opatření od snížení světelného znečištění prostřednictvím rekonstrukce soustavy veřejného osvětlení po budování obecní a návštěvnické infrastruktury. Speciální je v této výzvě možnost získat podporu na spolufinancování projektů primárně financovaných z OPŽP.

V rámci tohoto prioritního tématu je dále podporováno zavádění vybraných dobrovolných nástrojů – např. Paktu starostů (dvě výzvy s celkovou alokací 15 mil. Kč) či ocenění v soutěži Zelená stuha (každoroční ocenění všech vítězů za uplynulý rok – celková alokace 21 mil. Kč). Pro děti z oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší je připravena podpora ozdravných pobytů s ekologickým výukovým programem (jedna výzva s alokací 40 mil. Kč, tj. pětidenní pobyt až pro 20 000 dětí).

Obce ležící v chráněných krajinných oblastech mohou získat podporu na snížení světelného znečištění prostřednictvím modernizace soustavy veřejného osvětlení. Pro tuto aktivitu se počítá se třemi každoročními výzvami s celkovou alokací 90 mil. Kč.

Pro zlepšení životního prostředí v obcích a jejich okolí je připravena výzva na výsadbu stromů s celkovou alokací 100 mil. Kč.

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
Snižování emisí ze stacionárních zdrojů Zlepšení kvality ovzduší tam, kde jsou překračovány imisní limity, a udržení jeho kvality tam, kde je dobrá. Podpora zejména snižování emisí těžkých kovů a pachových látek.	30 mil. Kč	4Q 2018
Čisté ovzduší ve městech a obcích Zlepšení kvality ovzduší ve městech a obcích prostřednictvím zajištění nadstandardního čištění komunikací.	50 mil. Kč	4Q 2019
Udržitelná doprava – vozidla s alternativním pohonem Podpora nákupu vozidel s alternativními pohony pro místní samosprávu a další veřejné subjekty.	100 mil. Kč 100 mil. Kč 100 mil. Kč	4Q 2018 4Q 2019 4Q 2020
Přírodní zahrady	250 mil. Kč	3Q 2019

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
Podpora rozvoje environmentálního vzdělávání a výchovy u předškolních dětí a žáků základních škol s vyšším využíváním kontaktu s přírodním prostředím.		
Sanace havarijních stavů a nelegálních skladů odpadů	200 mil. Kč	1Q 2020 ¹
Minimalizace nepříznivých účinků uložených odpadů a závadných látek na lidské zdraví a životní prostředí. Minimalizace environmentálních rizik – staré skládky, nelegální sklady odpadů, staré ekologické zátěže, management chemických látek, prevence průmyslových havárií.		(kontinuální výzva)
Obce v národních parcích	400 mil. Kč	4Q 2018
Podpora různých aktivit v obcích ležících na území národních parků.	100 mil. Kč	3Q 2019
	100 mil. Kč	3Q 2020
Pakt starostů a primátorů pro klima a energii	5 mil. Kč	2Q 2019
Podpora zapojení měst a obcí ČR do iniciativy Paktu starostů a primátorů pro klima a energii zaměřené na snižování emisí skleníkových plynů a zvyšování odolnosti vůči negativním dopadům změny klimatu.	10 mil. Kč	4Q 2020
Zelená stuha	21 mil. Kč	4Q 2018
Podpora udržitelného užívání venkovské krajiny, péče o zeleň a zlepšování životního prostředí na území malých obcí, které uspěly v soutěži Zelená stuha, včetně podpory účasti v mezinárodní soutěži Entente florale.		(kontinuální výzva)
Ozdravné pobyty	40 mil. Kč	3Q 2019
Podpora na zajištění realizace ozdravných pobytů s ekologickým výukovým programem pro žáky, kteří navštěvují předškolní zařízení a základní školy v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší.		
Světelné znečištění	30 mil. Kč	3Q 2018
Podpora výměny veřejného osvětlení s primárním cílem snížit světelné znečištění v obcích ležících na území chráněných krajinných oblastí (CHKO).	30 mil. Kč	3Q 2019
	30 mil. Kč	3Q 2020

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
Výsadba stromů Podpora výsadby stromů, která přispěje k vytvoření kvalitního veřejného prostoru, k vyrovnaní teplotních extrémů, ke zlepšení kvality ovzduší a k zadržování vody.	100 mil. Kč	4Q 2019
Celková alokace	581 mil. Kč	2018
	675 mil. Kč	2019
	440 mil. Kč	2020
	1 696 mil. Kč	Celkem

¹ Výzva na sanaci havarijních stavů a nelegálních skladů odpadů bude vyhlášena až po ukončení příjmu žádostí v rámci předchozí výzvy na toto téma (č. 3/2017).

Prioritní téma: Ekoinovace

Prioritní téma Ekoinovace je zaměřeno na vyhledání a podporu inovativních projektů, které povedou ke zlepšení stavu životního prostředí. Cílem je zejména identifikovat a dále rozvést vhodné typy projektů, které by následně – pokud se osvědčí – mohly být rozšířeny do běžné praxe. Celkem je pro tuto výzvu připraveno 100 mil. Kč.

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
Ekoinovace Podpora inovativních projektů.	100 mil. Kč	3Q 2018
Celková alokace	100 mil. Kč	Celkem

Ostatní podporované aktivity

Na ostatní podporované aktivity, které nejsou přímo zahrnuty do některého z prioritních témat, avšak představují nedílnou součást NPŽP, je vyčleněna plánovaná alokace 860 mil. Kč.

Jedná se o podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty zejména pro děti v předškolním věku, žáky a studenty s přihlédnutím k aktuálním tématům. Plánovány jsou dvakrát dvě výzvy s celkovou alokací 110 mil. Kč (40 mil. Kč „Piliře EVVO“ a 15 mil. Kč „Národní síť EVVO“ na výzvu).

Dále je připravena výzva na tematické kampaně s celkovou alokací 10 mil. Kč, díky níž dojde ke zvýšení povědomí veřejnosti o stavu životního prostředí a o způsobech a možnostech jeho ochrany.

Podporu systému pro zpracování autovraků zajistí výzva s celkovou alokací 50 mil. Kč. Díky této výzvě dojde k ekologické likvidaci v průměru 80 000 autovraků.

Podpořeny budou také výkupy pozemků ležících ve zvláště chráněných územích. V rámci tří výzev s celkovou alokací 140 mil. Kč může stát vykoupit až 750 ha pozemků.

Rámcem počítá také s podporou aktivit vedoucích k ochraně ozónové vrstvy Země s plánovanou alokací 30 mil. Kč, která je určena zejména na likvidaci halonů, které byly dříve využívány v protipožární ochraně, a na vybudování národního školicího centra pro nakládání s látkami ohrožujícími ozónovou vrstvu Země (zejména s chladiči).

Dále bude podpořena projektová příprava pro projekty OPŽP zaměřené na úspory energie a boje s dopady sucha – zejména hospodaření se srážkovou vodou.

Pro podporu zachování biodiverzity a ochranu volně žijících druhů živočichů, konkrétně velkých šelem, které byly zadrženy, zajištěny, či zabaveny podle zvláštních právních předpisů, je připravena výzva o celkové alokaci 20 mil. Kč.

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty – Piliře EVVO	40 mil. Kč	3Q 2018
	40 mil. Kč	4Q 2020
Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty – Národní síť EVVO	15 mil. Kč	3Q 2018
	15 mil. Kč	1Q 2020
Tematicky zaměřené kampaně	10 mil. Kč	3Q 2019
Podpora systému pro zpracování autovraků	50 mil. Kč	4Q 2019
	50 mil. Kč	2Q 2018
Výkupy pozemků ve zvláště chráněných územích	40 mil. Kč	2Q 2019
	50 mil. Kč	1Q 2020
Ochrana ozónové vrstvy Země		

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
Podpora systému zpětného sběru, ukládání a likvidace regulovaných látek a chladiv poškozujících ozónovou vrstvu Země spolu s vybudováním národního školicího střediska pro nakládání s regulovanými a dalšími látkami.	30 mil. Kč	4Q 2018
Projektová příprava pro projekty OPŽP zaměřené na úspory energie a boje s dopady sucha – zejména hospodaření se srážkovou vodou	500 mil. Kč ²	2Q 2020
Záchranné stanice	20 mil. Kč	1Q 2020
Celková alokace	135 mil. Kč	2018
	100 mil. Kč	2019
	625 mil. Kč	2020
	860 mil. Kč	Celkem

² Uvedená výše alokace je pouze indikativní, konečná výše bude stanovena před vyhlášením konkrétní výzvy

Aktualizace a změny Rámce

Rámec je schvalován ministrem životního prostředí, který je po projednání poradou vedení, vyžadují-li to okolnosti, oprávněn rozhodnout o doplnění dalších aktivit či upravit stávající, případně rozhodnout o zrušení výzvy. Termín předpokládaného vyhlášení výzvy je indikativní, může se stejně jako plánovaná alokace změnit. Rozhodné podmínky podpory vč. výčtu podporovaných aktivit jsou vždy stanoveny vyhlášením výzvy.

Příloha

- Tabulky s přehledem výzev